

Col·laboradors d'aquest número

Raimon Àvila

Barcelona, 1962. És llicenciat en dansa contemporània per l'Institut del Teatre de Barcelona. El 1983 completa els seus estudis a l'escola Mudra, de Maurice Béjart, a Brussel·les i, novament a Barcelona, actua en diversos espectacles. Des de 1988 imparteix classes de tècniques de coneixement corporal a l'Escola Superior d'Art Dramàtic de l'Institut del Teatre i a l'Escola Superior de Música de Catalunya. Ha escrit, estrenat i publicat diverses obres de teatre i guanyat els següents premis de poesia: premi Viola d'Argent als Jocs Florals de Barcelona 1997, premi Vicent Andrés Estellés 1997, Flor Natural Jocs Florals de Barcelona 1999.

Joan Casas

Va néixer el 1950 a l'Hospitalet del Llobregat. Format en el Teatre Independent, va acabar llicenciant-se en Arts Escèniques a l'Institut del Teatre de Barcelona, on fa anys que és professor de Teoria i Història del Teatre. Paral·lelament ha desenvolupat una densa carrera com a crític, traductor, dramaturg i escriptor.

Boris Daussà-Pastor

En Boris Daussà-Pastor és actor, creador, pedagog i acadèmic teatral. Llicenciat en Art Dramàtic (Interpretació) per l'Institut del Teatre de Barcelona, obtingué un Màster en Teatre al Hunter College de Nova York. Actualment segueix basat a Nova York cursant estudis de Doctorat en Teatre al Graduate Center (CUNY). A banda del mim corporal i el teatre físic, les seves àrees d'especialització inclouen el teatre Asiàtic (en especial, el Kathakali del sud de la Índia), el teatre Caribeny (en especial, Cuba), i teories de deterritorialització en la

formació d'identitats culturals. En Boris Daussà ha publicat articles en revistes acadèmiques i de divulgació teatral, i recentment publicà a l'Índia un llibre pràctic sobre entrenament de Kathakali. Actualment dóna classes d'interpretació al Brooklyn College de Nova York. Contacte: boris@lactalba.com

Jordi Fàbrega

Titulat en Mim i Pantomima i llicenciat en Art Dramàtic en l'especialitat d'Interpretació per l'Institut del Teatre de Barcelona, Diploma d'Estudis Avançats —suficiència investigadora— i Màster en Arts Escèniques per la Universitat Autònoma de Barcelona, Fundador de Mim-Gest, la Cuina de les Arts i el Teatre de la Bohèmia. Ha treballat com a mim, actor, director i autor. Des del 1997 és professor de l'Institut del Teatre de Barcelona. Darrerament ha prologat la traducció en català de *Paroles sur le Mime*, d'Étienne Decroux que publica l'Institut del Teatre dins la col·lecció d'Escrits Teòrics. Actualment treballa en la seva tesi de doctorat sobre la interpretació en la dansa.

Josette Féral

Josette Féral es professora a L'École Supérieure de Théâtre de la Université du Québec à Montréal des del 1981. Diplomada per la universitat Paris VII (doctorat en ciències dels textos i documents, tesi dirigida per Julia Kristeva), ha publicat diversos llibres d'entre els quals *Teorica y practica: más allá de las fronteras* (2004), *Trajectoires du Soleil* (1998), *Rencontres avec Ariane Mnouchkine* (1995) i *La culture contre l'art* (1991), així com la sèrie *Mise en scène et jeu de l'acteur* (1997, 1998, 2007) el tercer volum de la qual (*Voix de femmes*) s'ha publicat en 2007 a Québec-Amérique. Di-

rectora de diverses obres collectives, les més recents de les quals són *The creative processes* (*Theatre Research International*, 2008); *The transparency of the text : Contemporary Writing for the Stage* (coedició amb Donia Mounsef, *Yale French Studies*, 2007); *L'École du jeu* (2003); *Theatricality* (2003); *Les chemins de l'acteur* (2001). També és autora de nombrosos articles sobre teoria teatral, especialment en *Théâtre/public*, *Yale French Studies*, *Substance*, *Investigation Teatral*, *L'Annuaire théâtral*, *New Theater Quarterly*, *Teatro XXI*, *The Drama Review*, *The French review*, *Cahiers de théâtre Jeu*, *Maska*, *Poétique*, etc. Ha impartit nombroses conferències a Canadà, Estats Units, Europa i Amèrica llatina. Ha estat presidenta de la Fédération internationale pour la recherche théâtrale (FIRT) de 1999 a 2003. Les seves investigacions se centren en la performativitat i la performace; les noves formes escèniques; la interdisciplinarietat i el multiculturalisme. També ha produït (amb Paul Tana) les sèries documentals *Paroles d'artistes* et *Mémoire du théâtre*.

Roberto Fratini

Roberto Fratini Serafide (Milano 1972) és professor de Teoria de la Dansa a la Universitat de Pisa des del 2001, i al Conservatori Superior de Dansa de l'Institut del Teatre de Barcelona des del 2002. També ha ensenyat metodologia crítica a la Universitat de L'Aquila. És autor de conferències, articles, projectes de recerca i assessorament dramaturgic a diverses entitats de recerca i creació entre Itàlia, França i Espanya. Diversos cicles de masterclasses sobre teoria de la Dansa al CCCB de Barcelona i a la Universidad Internacional de Sevilla. Els seus poemes (*Nodo Parlato*) han estat publicats per l'editorial Crocetti el 2000. Des de l'any 2001 és dramaturg i autor dels textos per a la Caterina Sagna Dance Company (*Sorelline*, *Rélation Publique*, *Heil Tanz*, *Basso Ostinato*, *P.O.M.P.E.I.*). Les peces realitzades amb

Caterina Sagna han guanyat el Prix de la SFDA i el Grand Prix de l'Associació de crítics de dansa francesos. També ha col·laborat com a assessor amb diverses companyies italianes i espanyoles. Ha col·laborat com a dramaturg amb les companyies Malqueridas (cor. Lipi Hernandez), Lanónima Imperial (cor. Juan Carlos García) i Inesperada (cor. Germana Civera). La peça escrita per a G. Civera *Fuero(n)* ha guanyat el premi Ciutat de Barcelona 2009 per a la dansa. Ha tingut cura d'escenificacions per a l'Accademia Perduta Romagna Teatri. És conductor del programa de ràdio *Ombre Bianche* a la RTC de Florència.

Jaume Melendres

Es dóna a conèixer en el món de les lletres en guanyar, l'any 1964, el premi de poesia Joan Salvat-Papasseit amb *La doble espera de l'aigua i tu*. Durant la seva estada a París, on es trasllada per doctorar-se en ciències econòmiques, entra en contacte amb el teatre francès del moment, un fet que decanta la seva trajectòria professional. El 1966 guanya el premi Sagarra amb *Defensa índia de rei i*, poc després, el Josep Aladern amb *Meridians i paral·lels* (1970). Aleshores, abandona el camp de l'economia per dedicar-se enterament a la literatura i al teatre, combinant la seva obra d'escriptura i de direcció escènica amb la de traductor i crític (*Tele/exprés*, *Fotogramas*), alhora que desenvolupa una continuada activitat pedagògica a l'Institut del Teatre de Barcelona com a professor de Teoria dramàtica, d'Interpretació i de Direcció d'actors, contribuint de manera decisiva a la instauració i consolidació dels estudis de Direcció i Dramaturgia. Darre-rament hi ha exercit el càrrec de director de Serveis Culturals. També és autor del llibre *La direcció dels actors. Diccionari mínim*.

Eduard Molner

Barcelona, 1968. És periodista i programador cultural. Col·labora habitualment en el suplement *Cultura-s* de *La Vanguardia* i en les revistes *Avenç* i *BCN Metròpolis*, també ha col·laborat en altres mitjans com la revista *Serra d'Or*, el diari *Avui* o la revista *Altair*. Ha participat en projectes editorials d'Enciclopèdia Catalana i de l'Institut Ramon Llull i ha col·laborat en l'elaboració de continguts per al Festival de Jazz de Terrassa o el Festival Temporada Alta de Girona. Ha estat productor de dues edicions del Festival de Músiques Contemporànies organitzat per l'Auditori i responsable de continguts al departament de comunicació del Teatre Lliure. Des de l'any 2005 és el programador del cicle de tertúlies sobre el llibre i la lectura *Vine a fer un cafè amb...* i programa també el cicle de teatre de petit format *Juliol a la Cuina*.

Agustí Ros

Titulat en Art Dramàtic i Dansa per l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona i en Belles Arts per la Universitat de Barcelona. També és diplomad en *Labanotation* pel Dance Notation Bureau (escriptura del moviment segons el sistema Laban, branca anglosaxona). En la seva experiència professional ha estat actor, ballarí, coreògraf i assessor de moviment per a actors. Ha creat coreografies en els àmbits de la dansa, el teatre, el cinema, la televisió i l'òpera. També ha realitzat tasques en l'administració cultural i educativa i n'ha ocupat alguns càrrecs. Actualment és professor de kinetografia Laban al Conservatori Superior de Dansa de l'Institut del Teatre i al Conservatorio Superior de Danza d'Alacant. També és professor del Màster en Teràpia mitjançant el Moviment i la Dansa de la Universitat de Barcelona.

Ixiar Rozas

Sant Sebastià, 1972. Escriptora i directora artística de Periferiak,contres interdisciplinars que s'han celebrat a Itàlia (2003) i al País Basc (2004-07). Publica narrativa, teatre i poesia. La seva novella més recent *Negutegia* (Pamiela, 2006) es publicarà ben aviat en italià a l'editorial Le Nubi. En el context de Periferiak edita la publicació *Begiradak/ Glances and memories from the fringes* (que recull entrevistes i conferències, entre altres, de John Berger, Paolo Virno, Joaquim Jordà i Lidye Salvayre), i realitza els documentals *Laberinto de mentira* i *Humano caracol*.

José A. Sánchez

Catedràtic d'història de l'art a la Universitat de Castilla-La Mancha on imparteix docència d'història de les arts escèniques, de la literatura i del cinema. Ha publicat els llibres *Brecht y el Expresionismo* (1992), *Dramaturgias de la imagen* (1994, 1999 y 2002), *La escena moderna* (1999), *Cuerpos sobre blanco* (2003), *Artes de la escena y de la acción en España: 1978-2002* (2006) i *Prácticas de lo real en la escena contemporánea* (2007). Va participar a l'organització de trobades com *Desviaciones* (1997-2001), *Situaciones* (1999-2002) i diversos projectes culturals. Director de *Cairon. Revista de Estudios de Danza*. Actualment dirigeix el grup de recerca ARTEA, en el que participen investigadors de set països iberoamericans, Eslovènia i Turquia. És editor de l'Arxiu Virtual de les Arts Escèniques www.artescenicas.org

Christine Schmutz

Va cursar la carrera de ciències econòmiques i la de filologia. L'any 1998 va arribar a Barcelona amb una beca per fer una tesi doctoral sobre dramaturgia contemporània. Va aprendre direcció i dramaturgia al teatre nacional a Stuttgart (Staatstheater).

A Barcelona representa textos contemporanis d'autors alemanys, com Falk Richter, Igor Bauersima, Sybille Berg (Festival de Sitges, Nau Ivanow, Espai Escènic Joan Brossa, Festival Grec, etc.). A partir de 1999 apareixen cartells i fotografies seves a Barcelona i altres llocs: Projecte cartellístic al Festival Panorama (Olot, 2006); instal·lació i exposició amb fotos i cartells a la Galeria h2o (Barcelona 2006). Al principi de 2006 inicia conjuntament amb el director de teatre Frithwin Wagner-Lippok (amb qui col·labora des del 1998) un projecte d'investigació i creació sobre teatre postdramàtic amb textos de l'autora alemanya Kathrin Röggla. El 2008 segueix la recerca sobre noves formes teatrals amb un projecte que combina la teoria i la pràctica a Berlín i Barcelona *invasió de la realitat – formes performatives en el teatre contemporani*. Alterna la direcció de teatre amb dramaturgia i assessorament artístic de muntatges teatrals. També treballa com a traductora i professora de teatre. Va cursar el doctorat d'Arts Escèniques a l'Institut de Teatre. Contacte: cschmutz@telefonica.net

Ester Vendrell

Titulada en dansa Contemporània per l'Institut del Teatre (1989), becada per ampliar estudis «One year special course» a la London Contemporary Dance School «The Place» (1989-90). Llicenciada en Història de l'Art per la Universitat de Barcelona (1993), Postgrau en «Gestió i Polítiques Culturals» per la UB (1999) i Suficiència Investigadora per la UB (2000). Ha treballat com a Ballarina en diferents formacions de dansa contemporània de Barcelona (1991-1998) combinant la seva tasca artística amb la docència del treball corporal fins l'actualitat. Des de 1998 és docent del Conservatori Professional de dansa de

l'Institut del teatre on imparteix Història de la dansa. Des de 1996 col·labora en diferents publicacions: Escena, Revista Musical Catalana, Revista Assaig de teatre, així col·laboracions per algun llibre monogràfic de dansa.

Frithwin Wagner-Lippok

Director de teatre. Llicenciat en ciències naturals, psicologia i filosofia. Docència a l'acadèmia professional i escoles superiors tècniques. Autor i traductor literari per a les editorials alemanyes Beltz i Klett-Cotta. Formació d'interpretació i direcció en el Drama Department, Universitat Brock, Ontario, Canadà. 1990: Fundació del teatre d'avantguarda «Tantalus». 1990-93: Projecte d'investigació a la Universitat de Friburg. Ajudant de direcció amb Wolfram Mehring per la òpera europea *The Maltese Cross*, Malta (1995); Òpera *Ach, diese Wege sind sehr dunkel* en el teatre estatal Staatstheater Karlsruhe (1996). 1998-2000: director artístic titular del Teatre Freie Kammerspiele a Colònia: Muntatges, entre altres, de Friedrich Schiller i Sarah Kane. 2000-2001: treballa en el teatre nacional Staatstheater Kassel. 2002: postdrama. workshop.exp – projecte amb adolescents i alumnes en Colònia i Saint-Malo, França. Altres: muntatges, per exemple, de Volker Braun, Bernard-Marie Koltès, Thomas Bernhard, Sòfocles, Kathrin Röggla. 2006: inicia un treball d'investigació i creació sobre teatre postdramàtic amb Christina Schmutz. 2008: segueix la recerca sobre noves formes teatrals amb un projecte que combina la teoria i la pràctica a Berlín i Barcelona *invasió de la realitat – formes performatives en el teatre contemporani*. 2008: Cursos a l'Institut del Teatre sobre teatre postdramàtic. Contacte: himmelschwarz@hotmail.com